Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Tĕrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 133. Braşov, Joi, 15 (27) Iunie 1895.

Ce fac despărţĕmintele Asociaţiunei?

Braşov, 14 Iunie v. 1895

Nu peste mult vom avé sĕ ne întrunim la o nouă adunare generală a Asociaţiunei transilvane, unde comitetul central şi representanţii despărţĕmintelor vor avé sĕ-şĭ dea sémă despre activitatea desfăşurată în decursul anului şi despre modul, cum au esecutat hotărîrile adunărei generale de anul trecut.

Intre aceste hotărîrĭ era şi înfiinţarea de agenturĭ prin tóte comunele, întemeiarea de bibliotecĭ poporale şi arangiarea unor colecte în banĭ prin câştigarea de membri ajutătorĭ în masse. Tóte acestea erau de-altmintrelea de mult prevĕdute în statutele Asociaţiunei, ér adunarea de anul trecut a hotărît numai, de a stărui cu tótă energia, prin comitetul central, ca aceste puncte ale statutelor sĕ nu mai rĕmână numai pe hârtiă, cum au rĕmas deci de anĭ, ci sĕ fiă traduse în praxă.

Pe cât scim, comitetul central a şi trimis la timpul sĕu o provocare tuturor despărţĕmintelor în acest sens. Lui îi va fi uşor, aşa-dér, de-a sta faţă cu viitórea adunare generală, căcĭ cel puţin s'a asigurat în contra acusaţiunei, de-a nu fi făcut nimic pentru esecutarea acestui important conclus. Dér cu ce-şĭ vor spăla urechia comitetele despărţĕmintelor, carĭ stau în nemijlocită atingere cu poporul şi pe carĭ în prima liniă le privesce acest conclus?

S'au luat, ce-i drept, din partea unor despărţĕminte óre-carĭ mĕsurĭ pentru înfiinţarea de agenturĭ prin comune, dér numĕrul acestora, pe cât am putut afla, este încă fórte mic şi nu scim sĕ se fi pornit nicăirĭ o acţiune sistematică şi deplin seriósă pentru esecutarea hotărîrilor din vorbă. Scim însĕ positiv, că unele, décă nu chiar cele mai multe din despărţĕmintele Asociaţiunei nóstre, n'au făcut încă absolut nicĭ un pas în direcţiunea acésta, ca şi cum n'ar avé nicĭ o datorinţă şi nicĭ o rĕspundere înaintea nimĕnui.

Cu ce vor sta faţă conducĕtorii acestor despărţĕminte la viitórea adunare generală dela Blaşiu?

Despărţĕmintele Asociaţiunei transilvane au o misiune mare în mijlocul poporului român şi nu ajunge din partea lor numai a improvisa odată în an câte-o adunare generală, de multe-orĭ şi acestea lipsite de tot entusiasmul, curat numai pentru împlinirea formei. Când s'au adus hotărîrile de mai sus, era vorba de inaugurarea unei acţiunĭ simţite, care pe popor sĕ-l aducă în nemijlocite legăturĭ cu Asociaţiunea, sĕ-l facă a simţi în mod direct binefacerile acestei şi sĕ se entusiasmeze pentru scopurile ei.

Nu se póte trage la îndoélă, că înfiinţarea de bibliotecĭ poporale în fiă-care comună ar fi unul dintre mijlócele cele mai cu efect pentru ajungerea acestui scop. Poporul nostru este însĕtat de carte şi e mare perdere, mare pĕcat din partea conducĕtorilor sĕi, că nu se grăbesc a face tot posibilul pentru a-i pune fără amânare la disposiţiune o lectură sănĕtósă, bună şi folositóre, din care sĕ se cultive şi edifice în privinţa morală şi naţională.

Orĭ cât de marĭ şi necontestabile ar fi serviciile, ce le face Asociaţiunea transilvană causei nóstre culturale, ele însĕ au fost şi sunt până în present puţin simţite din partea masselor poporaţiunei nóstre, deóre-ce activitatea desvoltată până acum de Asociaţiune a fost mai mult intensivă şi prea puţin extensivă. De aci se şi esplică indiferentismul masselor faţă cu Asociaţiunea, pentru care tótă suflarea românéscă ar trebui sĕ fiă entusiasmată.

Chiămarea de a desvolta o activitate extensivă, care sĕ pĕtrundă tóte păturile societăţii nóstre românescĭ dela sate, ca şi dela oraşe, o au însĕ despărţĕmintele Asociaţiunei, cărora le stă la îndĕmână, ca un puternic mijloc pentru ajungerea scopului, înfiinţarea de bibliotecĭ poporale. De acestea are lipsă simţită poporul nostru şi ar fi un mijloc puternic pentru a-i câştiga interesul, iubirea şi recunoscinţa faţă cu Asociaţiunea.

Câştigată fiind prin o asemenea activitate extensivă inima poporului, ne va fi uşor de-a eşi şi din impasul, în care ne aflăm în privinţa numĕrului membrilor. Asociaţiunea transilvană, care representă interesele culturale a trei milióne de Românĭ, abia avea anul trecut 650 de membri, în timp ce „Kulturegylet"-ul ardelenesc, care representă interesele unei jumĕtăţĭ de milion de Maghiarĭ, dispune actualmente de 14,527 membri. Cine ar puté dice, că acéstă disproporţiune nu este cât se póte de îngrijitóre pentru noi?

Cine cunósce cât de puţin marea inimă, ce o are poporul nostru faţă cu interesele sale de cultură naţională, nu se va îndoi un moment, că disproporţiunea acésta îşĭ are causele sale esclusiv în conducĕtorii sĕi, carĭ au întrelăsat de-a pune pe popor în atingere cu Asociaţiunea, pentru care şi cel mai sĕrac ţĕran ai noştri este în tot-déuna gata a-şĭ da dinarul sĕu, numai sĕ scie când sĕ-l dea, cuĭ sĕ-l dea şi pentru ce scop sĕ-l dea.

Chiar şi numai din aceste constatărĭ reese imperiósa necesitate a agenturilor prin comune, a căror înfiinţare le este impusă comitetelor despărţĕmintelor Asociaţiunei. Cestiunea este mult mai importantă şi mai seriósă, decât ca sĕ mai putem trece cu vederea indiferentismul manifestat în privinţa acésta.

Dorim sĕ vedem o acţiune demnă şi seriósă, căcĭ de vom continua cu nepăsarea, alţii vor ocupa terenul, ba în parte l'au ocupat şi până acum. Comitetele despărţĕmintelor sĕ-şĭ aducă aminte, că au o grea rĕspundere şi nu se vor plăti cu împlinirea simplă a formalităţilor, căcĭ causa cea mare, ce li-s'a încredinţat, aştéptă dela ele luptă sinceră şi devotată, aştéptă o activitate rodnică şi stăruitóre.

Românii şi conferenţa interparlamentară.

Erĭ am semnalat pe scurt, că după cum este informat „*Magyarország*" comisiunea Conferenţei interparlamentare, însărcinată cu pregătirea lucrărilor, a *primit propunerea grupului român*, ca la Congresul, ce se va ţine în 12 August, *sĕ se pună la ordinea dilei cestiunea naţionalităţilor.*

Completăm adĭ scirea acésta îmbucurătóre pentru noi Românii, prin următórele informaţiunĭ, ce i-se dau numitei foi ungurescĭ şi în urma cărora tótă pressa maghiară ţipă ca din gura şérpelui.

„Valahii au inscenat acum un nou asalt — dice „Magyarország" — şi doresc a-se desbate în Bruxella, înaintea tuturor membrilor parlamentarĭ din Europa, gravaminele lor contra Maghiarilor. Ei au făcut încordărĭ uriaşe, ca sĕ câştige pentru planul lor comisiunea pregătitóre, care constă mai ales din Elveţienĭ; acésta li-a şi succes, deóre-ce nicĭ membrii germanĭ, nicĭ francesĭ, nicĭ englesĭ ai comisiunei, nu au fost presenţĭ în Berna. De faţă erau numai membrii italienĭ, românĭ şi elveţienĭ, faţă cu carĭ *în zadar* Pázmándy Dénes a pretins omiterea aşa numitei „cestiunĭ polyethnice". Comisiunea a hotărît pentru *cestiunea de naţionalitate*, motivând, că şi aşa ordinea de di stabilită, este numai provisoriă, întrucât Congresul stabilesce sui protestati definitiv ordinea de di.

„*Românii aşa-deră au învins!* — es-

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Din Notre-Dame până pe pămêntul Zulu.

(Amintirĭ din viéţa prinţului Louis Napoleon.)

Eminentul scriitor frances *Verly Albert*, lucréză tocmai acum la istoria imperiului al doilea. Un fragment fórte interesant din acéstă scriere a publicat dilele trecute fóia parisiană „*Revue Bleu*". Fragmentul acesta cuprinde mai multe episóde interesante din viéţa prinţului *Lulu* Napoleon, fiul împĕratului Napoleon III şi a Eugeniei.

Şi fiind-că tocmai în Iunie 1879 prinţul a fost rănit, ca oficer engles în lupta cu Zulukaferii, e interesant a cunósce câteva din aceste episóde.

*

In 16 Martie 1856 tóte clopotele din Paris sunau de bucuriă, se audiau salve de tunurĭ şi pe vêrful Tuilleriilor fâlfăia vesel tricolorul frances.

Părechei împărătescĭ i-se născù un fiu, moştenitorul tronului frances.

Parisul sĕrbătorea în acéstă di, graţia domnitorilor nu-şĭ uità nicĭ de sĕracĭ, şi sume uriaşe s'au împărţit între bĕtrânĭ, vĕduve şi orfanĭ.

Peste dece dile împĕrătésa Eugenia, deşi puţin cam palidă, însĕ fórte fericită primì omagiile curţii. Ea, îmbrăcată într'o rochiă albăstră de mătase împodobită cu dantele veritabile de Bruxella, ocupà loc pe un otoman, lângă ea era aşedat într'un légăn, ornat cu vulturul frances, micul principe împĕrătesc, un băeţel frumos, cu faţă rumenă, care abia rar îşĭ deschidea ochii albaştri umbriţĭ de nisce gene lungĭ şi blonde.

Părechia împĕrătéscă plutia în fericire, Parisul se bucura..... Cine ar fi putut presimţi atuncĭ catastrofele grozave ascunse de vĕlul binefăcĕtor al viitorului!

Fiul lui Napoleon III a fost botezat în biserica Notre-Dame din Paris, la 14 Iunie 1856. Pe lângă nume nu i-au dat nicĭ un titlu deosebit; el era numit de obiceiu „*prinţul împĕrătesc*", ér în armată 'i diceau numai „*micul prinţ*".

De aicĭ înainte, sub tótă durata imperiul[illegible], se sĕrba tot-déuna în Tuilleri [illegible] multă pompă, diua nascerei moştenitorului de tron, şi în fiă-care an acésta era diua cea mai fericită a părinţilor.

In 1862 prinţul împĕrătesc era de 7 anĭ; atuncĭ el fù dat din mânile bonelor într'a crescĕtorului. Damele, carĭ încungiurau pe moştenitor era Bracion, nevasta amiralului Bruest şi dómna Bigot, care în decursul timpului, pierdêndu-şĭ unicul fiu, acésta a intristat'o aşa de mult, încât fù silită sĕ părăséscă curtea.

Cel dintâiu profesor al prinţului a fost *Manuier*, renumitul învĕţat şi profesor dela liceul Henric IV din Paris, şi de care băiatul se alipia fórte tare. De-altfel el era fórte bun şi fórte blând cu toţĭ cei ce-l încungiurau.

*

In 1862 s'a arangeat în Tuilleri un mare bal de băeţĭ şi copile în onórea dilei nascerei moştenitorului de tron *Lulu* — căcĭ aşa îl numiau confidenţial. — Două sale împodobite cu florĭ erau reservate pentru băeţĭ; în a treia s'a făcut un buffet, unde acestia erau serviţĭ mereu cu dulceţurĭ, portocale şi fructe.

Petrecerea fù caracteristică, şi la pompósa ojină moştenitorul de tron presidà îmbrăcat ca Pierro. La drépta avea pe d-şóra Waleska, la stânga pe prinţesa Metternich, fiica principelui Richard Meternich şi a soţiei sale, născută contesa Alesandru Paula.

După ojină se continuà dansul, şi la cuadrille luà parte însaşĭ împĕrătésa, jucênd nu odată chiar vi-sa-vis cu fiul ei.

Fiind-că timpul era tocmai înainte de Pascĭ, sub durata cotilionului erau purtate printre dansatorĭ ouĕ roşii, care de care mai frumóse, facute din mătase şi catifea, şi arangiate în coşurĭ marĭ; fie-care óspe putea sĕ-şĭ ia, putea sĕ-şĭ ducă acasă din ele, ca amintire. Intre ouĕ erau şi de acelea, pe carĭ se aflau gravate portretele împĕratului, împĕrătesei, séu a moştenitorului de tron; se înţelege, că acestea erau cele mai căutate.

La 6 óre se înserase binişor, când împĕrătésa a dat semn, ca „publicul" sĕ se împrăscie, şi petrecerea s'a sfîrşit.

*

In 16 Martie 1870 era deja începutul sfîrşitului.

Orisonul imperiului începù sĕ se întunece fórte tare.

Emil Olivier nu era privit cu ochĭ bunĭ; sub el se sdruncinà fórte şi eticheta, şi el a fost, care în dilele marĭ de primire în Tuilleri a întrodus obiceiul, că póte cineva

clamă cu multă durere „Magyarország“ — Nici o îndoială însĕ, că Congresul din Bruxella va hotărî din potrivă (??), mai ales décă membri grupului maghiar se vor sufulca puţin şi se vor presenta în număr mai mare în capitala belgiană.

„Membri Ligei din Bucurescĭ cutreeră acum întrégă Europa şi informéză în particular pe membri Congresului de cu bun timp. *Pressa cotidiană din streinătate, scrierile periodice streine varsă din abundanţă plângerile valahe.* Ei s'aruncă asupra nóstră acum de curênd în *„Levant Herald“* din Constantinopol. Nu este o singură ţéră de unde sĕ nu aţiţe focul mistuitor. Intr'adevĕr e un zel acesta vrednic de-o causă mai bună, dér în contra căruia şi noi Maghiarii trebue sĕ ne luptăm cu mijlóce mai energice şi cu stăruinţă mai potenţată“.

Atât este, ce scie sĕ grămădéscă peste olaltă „Magyarország“ şi după el tóte sfîrlezele maghiare, aţiţând pe „parlamentarianii“ ungurĭ contra cestiunei naţionalităţilor şi în deosebĭ contra cestiunei române.

Rĕscóla din Macedonia.

După scirile telegrafice, ce sosesc din Sofia, nu mai póte fi tras la îndoială, că în Macedonia a isbucnit o adevĕrată rĕscólă. Étă scirile mai nouĕ referitóre la acésta:

Sofia, 24 Iunie.

Intre rĕsculaţĭ şi trupele turcescĭ luptele sunt continue. Rĕscóla s'a estins pe teritorul dintre linia ferată Üsküb-Salcniki şi graniţa bulgară, adecă în vilajetul Üsküb. Arnăuţii din *Pristina* au trimis başibozucĭ pe câmpul de luptă, carĭ au asaltat satele. Poporaţiunea, formând cete, s'a retras între munţĭ, unde resboesce mereu cu miliţia turcéscă şi cu başibozucii. Una dintre acestе cete stă de 5 *dile în luptă continuă* cu Turcii lângă satul German, fără ca aceştia s'o pótă respinge. In *Egri-Palanca* au fost transportaţĭ mulţime de Turcĭ rănițĭ. Se spune, că pe stradele din Palanca şi Presovo *se portă în triumf capete de ómenĭ în suliţĭ.* Céta resculaţilor, care şĭ-a luat posiţia în cercul *Kiciovo*, constă din mai multe sute de ómenĭ şi bine e provĕdută cu arme. *Comitetul macedonén* ţine o conferenţă în care se va consulta cu toţĭ conducĕtorii partidelor bulgare, că în ce direcţiă sĕ ia posiţia pe viitor. Guvernul îşĭ dă silinţă sĕ impace pe rĕsculaţĭ, şi se speră, că prin garantarea reformelor pretinse, ei se vor mai linişti.

Sofia, 24 Iunie.

„Pravo“ (organul comitetului macedonén) publică mereu telegrame despre lupta, ce s'a întêmplat într'o cétă de rĕsculaţĭ şi ostaşĭ turcĭ în cercul Palanca. Aşa, se dice, că lupta avisată alaltaerĭ a ţinut 5 dile întregĭ. Vinerĭ o bandă din 45 membri a avut o ciocnire lângă Kratovo cu oştile turcescĭ şi cu başibozucii. Turcii au împresurat pe rĕsculaţĭ, carĭ numai cu iataganele şĭ-au putut sparge drum.

Sofia, 24 Iunie.

Scirile venite din *Küstendsi* au făcut pretutindenĭ o adâncă impresiune. Publicul aşteptă cu mare încordare scirile mai nouĕ. Domnesce părerea generală, că aicĭ este vorba de-o *rĕscólă bine pregătită*, care, ce-i drept se restrînge la un teritoriu mic, dér care póte servi ca punct de mânecare la rĕsculărea întregei Macedonii. După scirile de până acum lupta între rĕsculaţĭ şi oştile turcescĭ a decurs în ţinutul Germani în apropiere de claustrul Karpinsk. O cétă a rĕsculaţilor a fost respinsă după lupte sângerose de 2 dile. Ei au pierdut 3 morţĭ, 1 rănit, 4 prisonierĭ; Turcii 6 morţĭ şi 16 rănițĭ. O altă cétă a rĕsculaţilor împărţindu-se în două aripe în strîmtórea dela Kociansko, *a măcelărit total o companiă turcéscă.* Rĕsculaţii au aprins satul *Istibanja*, care a fost prefăcut în cenuşă. Intre poporaţiunea turcéscă domnesce panică nespus de mare.

Sofia, 24 Iunie.

Intre poporaţiunea bulgară s'a rĕspândit următórea proclamaţiune:

„Bulgarĭ şi Macedonenĭ! Fraţii noştri din Turcia nu mai pot purta jugul turcesc; ei s'au rĕsculat cu arma în mână, ca sĕ se lupte pentru drepturile de om. Implorând ei ne întind mâna, căutând ajutor la noi, fraţii lor, sprijin material şi fisic. Ar fi o ruşine şi batjocură, décă am sta indiferenţĭ faţă de sórtea lor tristă şi nu i-am sprijini în luptele lor grele şi grozave. Sĕ arătăm lumei întregĭ, că ne iubim patria şi că suntem gata a muri pentru libertate. Inainte!“.

Cestiune morală.

Din parlamentul italian

Din Roma se telegrafiază cu data de 24 Iunie, că la sfîrşitul şedinţeĭ, s'a petrecut următórea scenă rară în parlamente:

Bovio (radical): Cer cuvênt.

Preşed.: Pentru-ce?

Bovio: Vrĕu sĕ sciu, décă în acéstă cameră sunt jăfuitorĭ, séu calumniatorĭ?

Vocĭ singuratice: Orĭ acusatorĭ séu acusaţĭ?

Bovio: Nu, amêndoĭ sunt acusaţĭ, şi consciinţa îmĭ spune, că salutea ţĕrii cere, ca la întrebarea mea sĕ primesc rĕspuns hotărît.

Cavalotti: Cer cuvênt.

Preşed.: Nu-ţĭ permit sĕ vorbescĭ.

Cavalotti: Bovio a reflectat la mine.

Preşed.: Bovio nu ţ'a amintit numele.

Cavalotti: Mĕ rog, dór nu trăim în lună, şi scie orĭ şi care, că Bovio a înţeles pe Crispi şi pe mine.

Bovio: Da, pe D-vóstre.

Cavalotti: Ei, atuncĭ am drept de-a vorbi.

Preşed.: D-ta n'aĭ drept sĕ vorbescĭ; dă ordine de ḑi.

Cavalotti vorbesce mai departe şi se nasce un sgomot grozav; preşedintele îl întrerupe mereu, dér când vede, că n'ajunge la nimic, desperat suspendă şedinţa. După redeschidere

Bovio se pronunţă asupra acuselor lui Cavalotti aduse contra lui Crispi, şi întrébă, că ce intenţionéză a face aceştĭ doi, deóre-ce trebue sĕ pună capĕt odată acestei afacerĭ. Intrébă camera, décă voesce sĕ aducă în acéstă direcţiă un conclus.

Preşed. declară, că décă se va aşterne în causa acésta un proiect de resoluţiune, atuncĭ, corespundĕtor regulamentului camerei, se va desbate; décă însĕ nu, atuncĭ nu mai dă cuvênt luĭ Bovio.

Cavalotti: Vrĕu sĕ spun numai câteva cuvinte şi aştept, ca camera sĕ mĕ asculte liniştit. (Mişcare). Dorinţa acésta e echitabilă. In acéstă óră seriósă doi bărbaţĭ, Crispi şi eu, aşteptăm cu drept, ca camera sĕ ne urmăréscă cu atenţiune conscienţiósă. (Mare sgomot). Amicul meu Bovio are dreptate; nicĭ un parlament al lumei culte n'ar suferi, ca *o cestiune morală*, care ne apasă greu piepturile, sĕ rĕmână măcar un moment neresolvată. De 22 anĭ stau în serviciul poporuluĭ. Sunt gata a primi dilema lui Bovio: jăfuitorĭ, orĭ calumniatorĭ, şi aştept cu cunoscinţă liniştită judecata camerei şi a naţiunei, fiind-că nicĭ un păcat nu-mĭ apasă sufletul. Mĕ pun la disposiţia camerei şi sunt gata a da, în orĭ-ce formă s'ar dori, dovadă, că ceea-ce am ḑis despre Crispi, e mai pe sus de tóte *adevĕrat*, şi repet pe cuvêntul meu de bărbat şi deputat în acest loc, că dela început până la sfîrşit *e adevĕrat tot din cuvênt în cuvênt.* (Contradicerĭ sgomotóse pe băncile majorităţii). Sciu bine, ce-i drept, că D-vóstre de mult sunteţĭ lipsiţĭ de orĭ-ce simţ de ruşine (arătând spre guvernamentalĭ. Sgomot uriaş în care se înécă cuvintele oratorului).

Preşedintele îşĭ pune pălăria pe cap şi declară, că nu şĭ-o ia, până când Cavalotti stărue pe lângă intenţia de-a vorbi. După o scurtă pausă şedinţa se redeschide.

Crispi, ministru preşedinte, face următórea declaraţiă: *Resping necondiţionat cestiunea referitóre la onórea mea.*

Bovio: Am pus cestiunea numai pentru-ca sĕ ridic camera într'o atmosferă mai curată; lucru destul de trist, că mulţĭ nu vrĕu sĕ înţelégă.

Preşedintele închide şĕdinţa.

Cavalotti (arătând spre Crispi, care se depărtéză): *Vedeţi-l cum fuge, fuge, fuge.*

Stânga estremă face marĭ ovaţiunĭ lui Cavalotti.

SCIRILE ḐILEI.

— 14 (26) Iunie.

Condamnat pentru „lesă-majestate“. Lunĭ s'a pertractat la tribunalul din Budapesta procesul de „lesă-majestate“ al preotului român din *Var* (comitatul Caraş-Severin) Nicolae *Bistrean*, acusat fiind, că la 18 August nou la ḑiua nascerei monarchului nostru, nu s'a rugat pentru iertarea păcatelor şi sănĕtatea Majestăţii Sale, ci pentru eliberarea întemniţaţilor noştri Raţiu şi Lucaciu. Denunciantul a fost învĕţătorul român de acolo Ioan *Bálint*, despre care fórte potrivit ḑice „Magyarország“, că numai prin cismele, ce le pórtă, se deosebesce de ceilalţĭ martorĭ agravatorĭ — ţĕranĭ. Denunciantul a ḑis, că după celebrarea liturgiei a interpelat pe preotul Bistrean, că pentru-ce nu s'a rugat şi pentru împăratul, la ce preotul sĕ fi rĕspuns, că: „Pentru Majestatea Sa nu merită sĕ ne rugăm, fiind că dênsul este pricina tuturor nenorocirilor nóstre. Dênsul ne-a vêndut pe noi păgânilor de ungurĭ. In locul lui mai bine m'am rugat pentru martirii naţiunei române, carĭ se luptă, pentru ca sĕ ne scótă din ghiarele păgânilor de Ungurĭ“. Acusa a susţinut'o procurorul Baráth Zoltán, la propunerea căruia tribunalul a adus verdictul, prin care preotul Nicolau **Bistrean este condamnat la 8 lunĭ închisóre şi la trei anĭ perdere de oficiu.** Apĕrătorul Ioan *Cimponeriu* a apelat sentinţa.

—o—

Rectificare. La informaţia „Afacerea maturisanţilor din Blaşiu“, publicată în numĕrul de ierĭ al fóiei nóstre, s'au strĕcurat două erorĭ de tipar, pe carĭ le rectificăm; anume: în loc de „12 l. c.“ sĕ se cetéscă 22 l. c. şi în loc de „corpul profesoral din Clușiu“ sĕ se cetéscă **„Corpul profesoral din Blaşiu“.**

—o—

Despărţĕmêntul Săliste al „Asociaţiunei transilvane“, care după patru anĭ de trăgănare păcătósă s'a constituit abia în anul trecut, şi-a ţinut, după cum scim, prima adunare generală în ḑilele trecute. Cu acéstă ocasiune, cum spune „Telegraful Român“, s'au adunat aprópe *400 fl.* Directorul despărţĕmêntului, d-l *Dr. Liviu de Lemeni*, a ţinut o vorbire de deschidere fórte frumósă şi încuragiatóre.

—o—

Candidaţĭ la postul de inspectorĭ matriculari, după cum spune „Pesti Hirlap“, sunt colosal de mulţĭ. Pentru 23 de posturĭ, câte s'au dat în concurs, s'au insinuat până acum *de ḑece orĭ atâţia candidaţĭ*, şi se prevede, că până la espirarea terminului de concurs vor mai petiţiona cel puţin încă odată atâţia. Cei mai mulţĭ dintre concurenţĭ sunt funcţionarĭ administrativĭ. Se află între ei vice-spanĭ, mai mulţĭ notarĭ comitatensĭ, fisolgăbirăi etc. Intre concurenţĭ se

---

sĕ între în palat in loc de pantalonĭ scurţĭ până la genunchĭ, cu pantalonĭ lungĭ.

Femeile se bucurară şi ele, şi cu cât îmbrăcămintea era mai neglijeată, cu atât spiritul în salónele împĕrătescĭ era mai deprimat.

Anul 1870, începênd din 1 Ianuarie şi până în 16 Martie, a fost atât de bogat în evenimente estra-ordinare, încât totdéuna era obiect de vorbit şi discutat. De pildă: ministeriul din 2 Ianuarie; casul-Troppmann; depărtarea baronului Haussmann; tragedia lui Victor Noir, pe care prinţul Petru Bonaparte l'a puşcat în duel; apoi un alt duel sângeros; polemia Rochefort; apoi casul ne mai pomenit, când în Conservatoriu şi în presenţa împĕrătesei Eugenia, a fost fluerat corul peregrinilor din Tannhäuser.

Poporul şi moravurile începură a degenera tot mai mult — şi se puteau audi glasurĭ, cum până atuncĭ nicĭ-odată nu s'au audit sub imperiu.

Ḑiua de 16 Martie 1870 însĕ a fost sĕrbătorită érăşĭ în modul obicĭnuit, şi prilegiul acesta a făcut sĕ se adune în capela din Tuilleri întrégă curtea. Impĕrătésa surîdea, ca în ḑilele ei bune şi frumóse, şi provocă pe domnii şi damele de faţă, sĕ-şĭ aducă copiiĭ la serata obicĭnuită, căcĭ „e lucru firesc, ca ḑiua nascerei lui Lulu, sĕ fiă şi pentru copiiĭ aparţinĕtorĭ curţii, ḑi de bucuriă“ — observă graţios Eugenia, care era încă tot frumósă.

Prinţul împĕrătesc era atuncĭ de 11 anĭ.

In séra acésta curtea desvoltă o pompă estra-ordinară. S'a dat şi o representaţie— şi scie Dumneḑeu, dér cu tóte acestea salele Tuilleriilor, aveau cu totul altă colóre, decât în 1862. Totul avea o aparenţă aşa de *civilă.* Nicĭ urmă de adêncul respect de odinióră faţă de părechia imperială; óspeţii veniau, eşiau, conversa cu glas înalt fiă-care, şi întrégă petrecerea sĕmĕna mai mult c'un bal public, decât c'o serată împĕrătéscă.

Insu-şĭ împĕratul se posomoria adeseorĭ, şi norii de pe fruntea lui nu se împrăsciau, decât atuncĭ, când vorbia cu fiul sĕu.

Rar se mai putea afla o iubire, care sĕ lege ast-fel pe tată de fiu, ér încrederea era admirabilă între ei. Aceste două fiinţe n'au avut nicĭ odată secrete, nicĭ un gând ascuns unul faţă de altul.

După representaţiă a urmat dans, dér şi acesta decurse cam fără voiă şi reservat.

In pausă împĕratul merse odată de-a lungul salei şi se opri înaintea unui grup de tinerĭ dela 11—16 anĭ.

— Ce tinerime frumósă, ḑise el, pascêndu-şĭ ochii blânḑĭ pe băeţii cu privirĭ vii.

— Tinerimea acésta cresce pe séma prinţului împĕrătesc, rĕspuns camerierul Mariani.

— Cine scie; ḑise împĕratul şoptind, apoi oftă adênc şi cu paşĭ obosiţĭ merse mai departe.

Prorocia lui Napoleon III s'a împlinit, căcĭ în Tuillerii nu s'a mai sĕrbat ḑiua de 16 Martie.

In 1871 ḑiua acésta a rĕsărit în esiliu pentru prinţul împĕrătesc.

*

Peste patru anĭ, în 16 Martie 1874, o mare sĕrbare era în Chislehurst.

Mai mult de 8,000 de Francesĭ din tóte clasele poporaţiunei s'au adunat în Campdehouse, aducênd felicitarea naţiunei prinţului împĕrătesc, şi dând espresiune speranţei, că-l vor revedé cât mai curênd, ca Napoleon IV.

Şi 'ntr'adevĕr, tóte erau atuncĭ pregătite în Francia pentru restaurarea tronului frances, şi bărbaţii conducĕtorĭ ai Republicei încă erau convinşĭ despre apropiatul ei sfîrşit.

Insĕ alt-fel a fost scris în cartea sorţiĭ, cu tóte că nicĭ odată un pretendent de tron, n'a avut atâtea şanse de a ajunge la tron ca prinţul împĕrătesc Lulu.

Despre evenimentele ulterióre, nu mai vorbim aicĭ.

Tinĕrul prinţ, ca oficer engles, a mers în rĕsboiul din Zulu şi a ajuns la sfîrşitul glorios al Calvariei.

Inima lui tînĕră, care era bună, nobilă şi curagiósă, a fost lovită de lăncile sĕlbaticilor, şi şĭ-a dat sufletul pe solul fierbinte acela, care s'a născut în purpură împĕrătéscă pentru un viitor plin de speranţe frumóse.

Ér oficerii englesĭ, aceştĭ Pilaţĭ modernĭ, chiar şi acolo sub cerul înflăcărat al Africei şĭ-au spălat mânile de-asupra cadavrului sângerător, pe cum odinióră şi le-au spălat pe St. Elena, în casa liniştită din Longwood, unde suspinul din urmă al marelui împĕrat se amestecа în murmurul tânguitor şi protestător al mărei.

T. H. P.

află chiar și *un deputat dietal.* — Étă flămândii, carĭ au sĕ profite de introducerea reformelor bisericescĭ! Pentru aceștia s'au luat matriculele din mânile preoțimei, creându-li-se posturĭ grase de pe spinarea poporului.

—o—

Internat unguresc în Odorheiu. Generosul ministru unguresc de culte și instrucțiune publică, mulțumită nesfîrșitelor jertfe storse cu puterea de pe spinarea contribuabililor, a binevoit a face o nouă surprindere aleșilor săi Sĕcui, dăruindu-i cu un frumos internat, ce stă în legatură cu scóla reală inferióră din Odorheiul sĕcuesc. Dela tómnă începênd vor fi primițĭ în acest internat 65 de studențĭ, dintre carĭ 40 vor avé sĕ plătéscă la an câte 150 fl., 10 câte 120, 10 câte 100, ér 5 câte 75 fl. Ce ușor le este Maghiarilor de a-șĭ ridica institute filantropice și culturale, când ei singurĭ sunt stăpânĭ pe budgetul țĕrei!...

—o—

Monarchul și Herold. După prândul delegațional, ce s'a dat alaltăierĭ în Viena, făcêndu-se *Cercle*, Majestatea Sa a agrăit pe mai mulțĭ delegațĭ. Intre cei dintâiu a fost delegatul Ceh-tînĕr *Herold*. Monarchul i-a dis: „Mĕ bucur nespus de mult, că de rêndul acesta d-ta ai vorbit mai moderat“. — „Tot-déuna mĕ silesc a-mĭ esprima convingerea, Majestate“. — „D-ta și în cestiunea Bosniei te-ai pus pe un punct de vedere fórte obiectiv“ continuă monarchul. —„Tot déuna acésta a fost intenția nóstră, Majestate“.

—o—

Soldațĭ esecutațĭ. Tribunalul militar din *Rzsev* (Galiția) a adus dilele acestea sentință de mórte prin glonț contra a 13 husarĭ dela regimentul br. Würtemberg din Galiția, pentru-că au comis omor. Ei aparțineau plutonului staționat în comuna *Brodkoveç*, și sunt toțĭ Ungurĭ. Crima pentru-care au fost osêndițĭ la mórte a constat din omor înfiorător sĕvêrșit asupra sergentului lor cu numele *Dioszegi*, care era cam strict cu soldații. „*Gazeta Narodawe*“ din Lemberg spune, că cei esecutațĭ au fost trașĭ prin sorții, și că afară de ei alțĭ 13 au fost osêndițĭ la muncă silnică pe viéță.

—o—

Diaristic. D-l Silvestru *Moldovan*, redactorul și proprietarul revistei literare și beletristice „*Rândunica*“, face cunoscut publicului în Nr. din urmă (16) al fóiei, că strămutându-se cu locuința din Sibiiu la Alba Julia, se vede silit *deocamdată* a sista apariția fóiei.

—o—

Petrecerea din Bethlean, în comitatul S.-Dobêca, anunțată în nr. de Lunĭ, se va da în diua de St.-Petru *11 Iulie st. n.*, ér nu stilul vechiu, cum din eróre s'a anunțat.

—o—

Cât au costat sĕrbările dela Kiel. Acum după-ce s'a sfîrșit cu marile și pompósele serbărĭ ale deschiderii canalulului nord-ostic, Nemții din Hamburg au făcut o interesantă statistică de cheltuelile, ce s'au făcut cu banchetele și primirile festive. La început se credea, că suma tuturor cheltuelilor nu va trece peste 500,000 marce. La urmă însĕ s'a constatat, că abia sunt de ajuns *3,000,000 marce* pentru acoperirea tuturor speselor. Numai la banchetul festiv din Hamburg au trebuit 350 ómenĭ, carĭ sĕ facă serviciile. Dintre aceștia 95 nu s'au ocupat decât cu strîngerea farfuriilor. Lângă locul de mâncare, se afla o sală mare, unde se încăldiau farfuriile mai marĭ și mai micĭ. Se încăldiau de odată 10,000 de farfurii. Lângă bucătăria uriașă, se mai afla o a doua bucătăriă, unde se păstrau numai mâncările recĭ.

—o—

Domnișóre „emancipate“. Dumineca trecută au fost prinse pe promenada din Clușiu trei domnișóre, despre carĭ poliția a constatat în urmă, că fac parte din societatea celor mai renumițĭ pungașĭ. Gentilele domnișóre s'au obicĭnuit a face cu ocasiunea têrgurilor câte-o escursiune până la Clușiu, unde din plăcere furau tot ce le venia în mână. Două dintre ele, anume Amalia Fábián și Hermina Grofosek, sunt bine cunoscute și înaintea poliției din Budapesta, de pe a căreia teritoriu au fost espulsate pentru tot déuna, dupa ce mai întâiu fuseseră închise și fotografate. A treia domnișóră, Teresia Preus, e încă începĕtóre în arta pungășiei, dér promite și ea a ajunge departe pe terenul *emancipărei* femeilor.

Esamene în Brașov.

Erĭ după amédĭ s'a ținut în sala cea mare a gimnasiului din loc esamenul cu elevele din **Internatul Reuniunei femeilor române din Brașov.**

Esamenul a fost condus de părintele protopop *V. Voina*, asistând întreg comitetul Reuniunei, în frunte cu d-na presidentă *Agnes Dușoiu* și alt numeros public.

Elevele, carĭ au fost esaminate din tóte obiectele de învĕțământ, prin ținuta lor sigură și rĕspunsurile lor clare și precise, au făcut cea mai bună impresiune; declamările, carĭ au urmat la fine, încă au fost deplin succese.

Preste tot, am primit convingerea, că acéstă școlă se află sub o seriósă conducere. Zelósa invĕțătóre, d-ra *Maria Bogdan*, póte privi cu mulțămire la rodul activității sale de un an; d-sa a și fost viu felicitată din partea celor presențĭ.

*

Tot erĭ s'a terminat seria esamenelor din institutul de fete „Vautier“ din loc, prin o frumósă producțiune literară-musicală, ce s'a dat erĭ séra.

Esamenele, ca și producțiunea, cu care s'au încheiat, au probat și de astă-dată, cât de bine se pricepe d-ra *Vautier* în conducerea institutului sĕu și cât zel desvóltă pentru a-l ține la nivelul dorit.

E în deosebĭ a-se accentua sporul, ce l'au făcut elevele în limba francesă, română și germană. Sunt multe eleve din Bulgaria, carĭ dela începutul anului și până acum șĭ-au însușit în mod admirabil aceste trei limbĭ.

Limba română s'a propus în 4 óre pe sĕptĕmână de un profesor dela gimnasiul nostru.

In producțiunea de erĭ séră s'au cântat mai multe piese la pian și în cor, s'au declamat poesii și s'a dat o operetă în limba germană.

D-ra *Irina Cantili* a declamat o poesiă francesă de Dumas și *Maria Marculescu* una românéscă: Hodja Murad-Pașa, de Vasile Alexandri. Succesul întregii producțiunĭ a fost fórte bun. La sfêrșit publicul a chiămat de 2 orĭ pe d-ra Vautier.

Incunoscințare.

Din Sĕlagiu, Iunie 1895.

„**Reuniunea învĕțătorilor românĭ Sĕlăgenĭ** aduce la cunoscință on. public, că adunarea sa generală în anul acesta se va ține la *11 Iulie st. n. în Cățĕlul român*, sub póla Meseșului, aprópe de Zelau și Crasna.

La acéstă adunare, pe lângă p. t. membri ai Reuniunei, cu onóre sunt învitațĭ a lua parte toțĭ onorațiorii și iubitorii, cu interesare de causa și binele școlei române.

Cu adunarea este împreunată și o *petrecere cu joc*, ce se va arangia séra în diua adunărei, la care tóte familiile de orĭ-ce clasă a scumpei nóstre inteligințe române, nu numai din Sĕlagiu, dér și din alte părțĭ, cu onóre se învită a lua parte.

Petrecerea cu joc, ca și în anii trecuțĭ, va fi arangiată de către corpul didactic și tinerii românĭ din Sĕlagiu, ér pentru banchet, cină și orĭ-ce provedere a óspeților, este îngrijit prin un comitet.

Cele mai apróPe stațiunĭ ale căilor ferate sunt: Ciucea, Zelaul și Șimleul, tóte în depărtare de 2 óre de locul adunărei.

Din încredințarea comitetului:

Vasilie Oltean, actuar — ref. reun.
Alexiu Fedorca, not. al II al reun.

Din Bucovina.

„Ér năimitul fuge și n'are grijă de oi“. Ion 10,13.

E al doilea an acuma, de când preoțimea din Bucovina se întrébă, ce-a fi cu lefile. Păn'acuma se scie numai, că petițiunea cu signatura cea mare, s'a întors sĕ umble calea mânzului. A ajuns, ca înaltul Consistor sĕ-șĭ dea părerea, décă merită preoțimea sĕ 'i-se ridice salarul, séu ea o făcù acésta numai din sburdălnicie, cum s'a pronunțat un domn de cei marĭ.

Se vorbesce mult, care din care mai cu cap—și acésta sĕ nu credețĭ, că din prea multă înțelepciune, ci, precum se dice, numai din dómna frică, ca nu cum-va preoțimea, dotată așa cum se cuvine, sĕ îndrăsnéscă a vorbi și ea un cuvênt, când ar trebui sĕ vorbéscă. Tot iobagĭ sĕ fiă preoții, sĕ nu întrebe pe nimenea, de ce face ceea ce nu se cuvine sĕ facă. Așa a fost din veciă, și acuma, când preoțimea s'a mai deșteptat, îșĭ bagă și ea nasul „unde nu-i *fierbe óla*“, cum dic cei marĭ. Cea mai bună ocasiune de a-le pune scălușĭ în gură este, de-a trăgăna de a-șĭ da părerea și încă într'un mod favoritor.

Alții mai dic, că acéstă cestiune nu se póte resolva, până ce nu va fi denumit archiepiscopul. Aștéptă, mânzule; nu pierì până ce nu va fi érbă verde! Bună consolare! Se pare însĕ, că aceste sunt numai pretexte, ca sĕ nu se cunóscă adevĕrata stare a lucrului, care-i învĕlită sub un vĕl des și negru, ca nu fiă-care sĕ pótă pĕtrunde. Dér la noi în țéră, tocmai aceea, ce se face mai cu taină, se rĕspândesce mai curênd, cu tóte-că nu se publică prin gazetele nóstre de-aicĭ, carĭ ar trebui sĕ ție cu biata preoțime dela țéră, care le hrănesce mai bine, decât cei puținĭ de prin Cernăuțĭ.

Ministeriul, de ce nu se prea grăbesc cu resolvarea și darea părerii asupra petițiunei, de-a se mărì lefele preoțimii bucovinene, este a-se căuta în proiectul de normativ pentru ocuparea parochiilor, care de present a ajuns cinstea țiganului. Acest normativ este așa alcătuit, că în glasul sĕu mut ne dă de priceput, ce vré sĕ dică. Cum s'a publicat, începù a se măhni întréga preoțime. Drept probă este, că la conferința pastorală din decanatul Cernăuților, un preoțel de abia eșit de pe scaunele seminarului, voì sĕ se arate mai cu cap, — după vorba românéscă puiul vré sĕ fiă mai înțelept, decât cloșca — și îndrăsnì de-a propune, ca sĕ se mulțăméscă autorului. Acésta o făcù nu atât din convingere, că normativul ar fi bun, ci numai din simpla causă, ca sĕ se lingușéscă, — așa-i moda la noi în țéră. Spirite micĭ și mărginite numai prin lingușirĭ cred a ajunge acolo, unde cele marĭ, pentru-că sunt prea deschise la vorbă, deși li-se cuvine a fi, nu pot ajunge.

Dér scițĭ ce pățì acest preoțel? Primise o lecțiă de i-a fi pentru tótă viéța. Protopopul, adecă N. Vorobchevicĭ, sĕ-i fi spus: „*mai bine ți-ai fi mâncat vorba, decât ai fi făcut acéstă propunere, și te sfătuesc sĕ mai aștepțĭ câți-va anĭ, până ce-i avea trieniul, și-apoi póte te vei mai încuminți*“. Etă pe deplin caracterisat, ce este normativul, și N. Vorobchevicĭ este un protopop fórte înțelept, scie ce vorbesce. De cum-va n'ar fi fost așa, atuncĭ în protopresviteria Cernăuților sunt destui preoțĭ înțelepțĭ, carĭ i-ar fi replicat protopopului, dér cu toții au aprobat și-au trecut peste normativ, ca ceva de rîs.

Când așa a făcut protopresviteria Cernăuților, se impune acuma, ca o sacră datoriă, ca și celelalte protopresviterii din țéră sĕ fiă de aceea-șĭ opiniune, și anume, nu din dragoste séu ură contra autorului, ci numai din adevĕrată dragoste pentru adevĕr, ca sĕ arate c'au fost vrednice de-a pĕtrunde, cu ochii lor, ce-i ascuns în acest normativ, învĕlit așa de bine.

In interesul preoțimii bucovinenei vom căuta a descoperì vĕlul de pe normativ, și o fac acésta rugat fiind din mai multe părțĭ și de către *persóne mai de încredere*, de cum sunt acele, de carĭ vorbesce autorul „că persónele din încredere n'au sĕ facă concurs“.

Sĕ încep — și o fac acésta usându-mĕ de cuvintele autorului: „dér fiind-că până acuma nu s'a publicat, credem a nu greșì, décă și din partea nóstră adarigem eva la acea lucrare“ (normativul din cestie), — atrăgênd bine-voitórea atențiune a venerabilului Consistoriu asupra proiectului, cum ar trebui sĕ fiă:

1. Preoțimea nu pricepe, de ce tot poruncĭ peste poruncĭ, dér nimenea nu vré sĕ lucre din cei marĭ pentru ameliorarea stării preoțescĭ. Ni-se impun datorii, dér nicĭ de cum drepturĭ. Ar trebui sĕ fiă cine-va la sat și sĕ vadă, că pentru a lucra pentru binele poporului, nu-i de ajuns a fi doctor în s-ta teologiă, a avé amêndouĕ esamenele cu escelință, a fi dobă de carte, — ci se cere, ca respectivii păstorĭ de suflete sĕ aibă *inimă* pentru popor.

Până acum am ajuns de-a avea doctorĭ în s-ta teologiă, dér cine ni-ar spune, câtă ispravă au făcut? Care din ei au lucrat contra patimei beției, séu care a dat o carte de valóre teologică?

Tăcere și ér tăcere!

Care-i causa apoi, că după proiect doctorii în teologiă sunt dispensațĭ de esamenul de concurs?

(Va urma).

SCIRĬ ULTIME.

Homorod-Szt.-Márton, 25 Iunie. Preoții reformațĭ sĕcui au avut alaltăierĭ o conferență aicĭ, în care au luat hotărîrea sĕ céră dela stat a li-se rebonifica pierderile materiale, ce le vor avé prin introducerea matriculelor civile.

Viena, 25 Iunie. Deputatul cehtinĕr *Kaizl*, a declarat adĭ în parlament, în numele partidei Cehilor-tinerĭ, că deóre-ce nimic nu s'a schimbat în sistemul centralistic de până acum, partida îșĭ păstréză atitudinea ei oposantă și față cu noul guvern, și se alipesce strîns de principiile ei de până acum, prin urmare va vota contra provisoriului de buget.

Budapesta, 25 Iunie. Din Arad i-se scrie lui „Magyarország“, că s'a finit cercetarea cu cei doi învĕțătorĭ românĭ din Moroda, Petru Costin și Ștefan Herțe. Ei s'au purtat fórte brav în tot decursul cercetării, care se va estinde și asupra călugărului Mangra, bănuit fiind, că el ar fi „autorul“ cântecelor „revoluționare“.

DIVERSE.

Pressa francesă. In dilele acestea a apărut Almanachul ordinar al presei francese, redactat de Henri Avenel. Din datele statistice cuprinse în el estragem următórele: In anul trecut apăreau la Paris 2387 foi, în ĕst an apar 2401. Intre aceste sunt 152 diare, 724 foi sĕptĕmânale, 864 reviste lunare. Foile politice au scădut în ĕst an dela 174 la 166, așa-dér cu 8. Foile umoristice asemenea au scădut cu 4, dela 7 la 3; cele gastronomice, o specialitate necunoscută la noi, au scădut dela 3 la 2. Astfel cu încetul Parisul pare a iubi mai puțin politica, a deveni mai puțin glumeț și mai puțin gurmand.

Literatură.

Memoriĭ din 1848/49 de Vasilie Moldovan, broșură elegantă, de 11 cóle, format 8°. Prețul unui esemplar e: **50 cr.** séu **1 corónă,** plus 5 cr. porto poștal; pentru România și străinătate *1 franc 50 banĭ.* Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, *Brașov* (Brassó) séu la *administrația „Gazetei Transilvaniei“.*

*

In tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut: **Povestirĭ economice** despre grădinărit, economia câmpului, vierit și pădurit' de *Ioan Georgescu.* O carte fórte folositóre pentru plugarĭ, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vêndare la tipografia „A. Mureșianu“ în Brașov, și la autorul în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Iunie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.50
Renta de corône ung. 4%	99.50
Impr. căil. fer. ung. în aur $4\frac{1}{2}$%	125.85
Impr. căil. fer. ung. în argint $4\frac{1}{2}$%	103.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	123.60
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.30
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.75
Imprum. ung. cu premii	158.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	147.—
Renta de hârtie austr.	101.—
Renta de argint austr.	101.25
Renta de aur austr.	122.75
Losurĭ din 1860	157.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	1078.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	491.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	407.25
Napoleondorĭ	9.61
Mărcĭ imperiale germane	59.27
London vista	121.15
Paris vista	48.05
Rente de corône austr. 4%	101.25
Note italiene	46.—

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Iunie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.56	Vênd.	9.58
Argint român.	Cump.	9.48	Vênd.	9.55
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.57	Vênd.	9.60
Galbenĭ	Cump.	5.62	Vênd.	5.65
Mărcĭ germane	Cump.	59.—	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	129.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.78	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.25	Vênd.	101.25

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce spre cunoscință, că în urma hotărîreĭ judecătorieĭ de cerc din Brașov Nr. 6459—1895, **se vor vinde** în pădurea orășenéscă din Valea Timișului numită „Szenes bércz" și anume pe locul aflătoriu lângă birtul din Timișul de sus, de unde duce drumul la pólele pădurii „Szenes bércz," **în 6 Iulie 1895**, pe calea licitațiunii publice **2015·601 metri cubicĭ de trunchĭ de brad**, prețuiți în **3325 fl. 74 cr.** pe lângă plătire în banĭ gata, celui ce va da mai mult.

Brașov, 25 Iunie 1895.

August Reich,
fiscal orășenesc.

1—1

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.